

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

Kent Sorunları ve Yerel Yönetimler
Araştırma ve Uygulama Merkezi

KAMPÜS ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM KALİTESİ VE MALİYETİ

MARMARA ÜNİVERSİTESİ RECEP TAYYİP ERDOĞAN KÜLLİYESİ RAPORU

PROJE EKİBİ

Doç. Dr. Betül Hande Gürsoy Haksevenler

Dr. Öğr. Üyesi Aydın Akpınar

Arş. Gör. Hilal Kuruoğlu

Zeynep Şengül

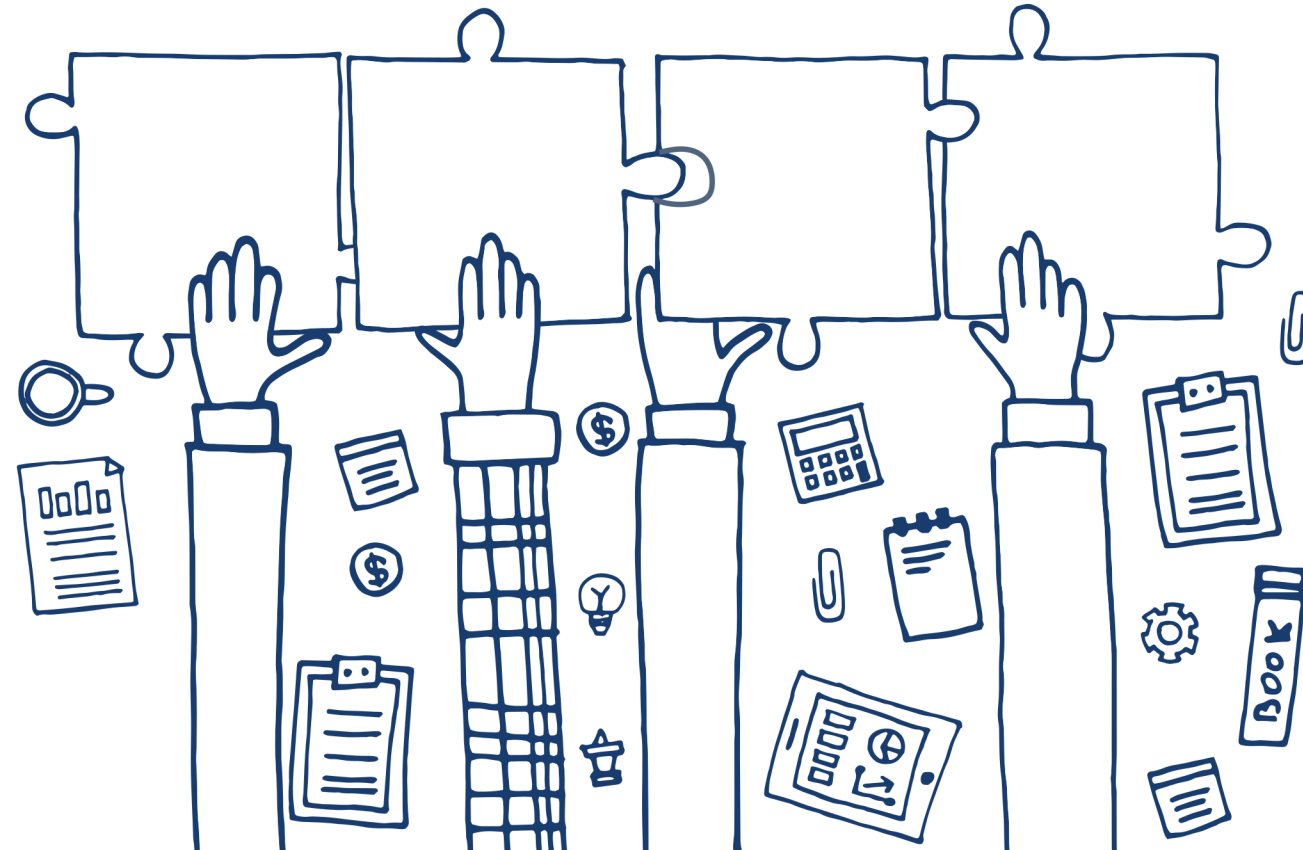
Mehmet Ali Yıldır

DANIŞMAN

Prof. Dr. Engin Sorhun

İLETİŞİM

Marmara Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan
Külliyesi Aydınlar Mah. 34854 Maltepe/ İstanbul
0216 777 42 30 keyem@marmara.edu.tr

keyem_marmara

KeyemMarmara

Marmara Üniversitesi
Kent Sorunları ve Yerel
Yönetimler Araştırma ve
Uygulama Merkezi

<http://keyem.marmara.edu.tr/>

GİRİŞ

1

YÖNTEM

4

BULGULAR

7

ÖNERİLER

30

GİRİŞ

Yaşam kalitesi, bireyin refahını ve memnuniyetini kapsayan; sosyolojik, psikolojik, ekonomik ve kültürel etmenlerin şekillendirdiği “iyi oluş” durumunu ifade eden çok boyutlu ve öznel bir kavramdır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), yaşam kalitesini “bireyin içinde yaşadığı kültür ve değer sistemleri bağlamında ve hedefleri, beklentileri, standartları ve endişeleri ile ilişkili olarak yaşamdaki konumunu algılaması” olarak tanımlamaktadır. Bu tanım, yaşam kalitesinin yalnızca gelir düzeyi veya yaşam standardı gibi ekonomik göstergelerle sınırlı olmadığını, aynı zamanda fiziksel sağlık, psikolojik durum, sosyal ilişkiler, kişisel inanç ve çevreyle olan etkileşimi kapsayan bütüncül bir iyi oluş haline işaret etmektedir.

Bu kavram, üniversite ortamına uyarlandığında, öğrencilerin akademik, sosyal ve kişisel gelişimlerini anlamak ve desteklemek açısından kritik bir öneme sahiptir. Akademik literatürde, üniversite öğrencilerinin yaşam kalitesini artırmanın eğitimin verimliliğini, öğrencilerin akademik başarılarını, kuruma bağlılıklarını ve genel memnuniyet düzeylerini doğrudan etkileyen bir faktör olduğu vurgulanmaktadır. Üniversite yaşam kalitesi; öğrencilerin akademik deneyimlerinden (öğretim kalitesi, ders yükü), sosyal çevrelerinden (arkadaşlık ilişkileri, kulüp faaliyetleri) ve üniversitenin sunduğu fiziksel imkânlar ile idari hizmetlerden (barınma, beslenme, sağlık, güvenlik) duydukları memnuniyetin bir bütünü olarak şekillenir.

Bu çerçevede, kampüs yaşam kalitesinin ölçülmesi, yalnızca mevcut sorunları tespit etmek için değil; aynı zamanda öğrenci merkezli, destekleyici ve geliştirici bir eğitim ekosistemi oluşturmak için stratejik bir zemin hazırlamak açısından da önem taşımaktadır. Marmara Üniversitesi gibi çok kampüslü yapılarda, öğrencilerin sosyal ve ekonomik koşulları kampüsten kampüse farklılaşabilmekte; bu durum, üniversite yaşamına katılım düzeyinden akademik performansa kadar pek çok alanda belirleyici olabilmektedir. Bu nedenle, kampüsler arası yaşam kalitesi farklılıklarını analiz etmek, öğrenci deneyimini bütüncül biçimde değerlendirmek ve iyileştirme politikalarına yön verecek kanıta dayalı öneriler geliştirmek yükseköğretim kurumları için önemli bir gerekliliktir.

Bu çalışma, Marmara Üniversitesi Kent Sorunları ve Yerel Yönetimler Uygulama ve Araştırma Merkezi (KEYEM) tarafından yürütülmekte olan “Kampüs Öğrencilerinin Yaşam Kalitesi ve Yaşam Maliyeti” araştırması kapsamında hazırlanmıştır. KEYEM, kentleşme, yerel yönetim, çevre politikaları, sürdürülebilirlik ve yaşam kalitesi alanlarında disiplinler arası çalışmalar yürüten bir araştırma merkezidir. Merkez, üniversite ve kent düzeyinde toplumsal yaşamı etkileyen faktörlerin çok boyutlu analizini yaparak karar vericilere, yerel yönetimlere ve akademik topluluğa bilimsel veri desteği sunmayı amaçlamaktadır.

Bu rapor, Marmara Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi (Maltepe Yerleşkesi) öğrencilerinin sosyal, ekonomik ve çevresel koşullarını değerlendirmekte; öğrencilerin yaşam kalitelerini ve günlük harcamalarını etkileyen temel unsurları ortaya koymayı hedeflemektedir. Anket çalışması yoluyla elde edilen bulgular, öğrencilerin mevcut durumlarının anlaşılmasına katkı sunmakta ve geliştirilecek çözüm önerileri için bilimsel bir temel oluşturmaktadır.

424 Öğrenci

7 Fakülte

219 Kadın

205 Erkek

YÖNTEM

Bu çalışma, Marmara Üniversitesi Kent Sorunları ve Yerel Yönetimler Uygulama ve Araştırma Merkezi (KEYEM) koordinasyonunda, araştırma merkezinde görev alan İŞKUR bursiyerleri desteği ile yürütülmüştür. Araştırma kapsamında geliştirilen anket formu, Marmara Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi (Maltepe Yerleşkesi) öğrencilerinin yaşam kalitesi ve yaşam maliyetine ilişkin değerlendirmelerini ölçmeyi amaçlamaktadır.

Anketin Yapısı ve Tematik Bölümler

Anket formu, öğrencilerin sosyo-demografik profillerinden başlayarak yaşam koşulları, alışkanlıkları ve genel memnuniyet düzeylerine uzanan çok boyutlu bir yapıda tasarlanmıştır. Form aşağıdaki tematik bölümlerden oluşmaktadır:

- Demografik Veriler
- Harcama Alışkanlıkları
- Yaşam Kalitesi ve Günlük Yaşam
- Çevresel Farkındalık ve Yaşam Alışkanlıkları
- Genel Yaşam Memnuniyeti ve Ruhsal Durum
- Sürdürülebilir ve Akıllı Kampüs Önerileri

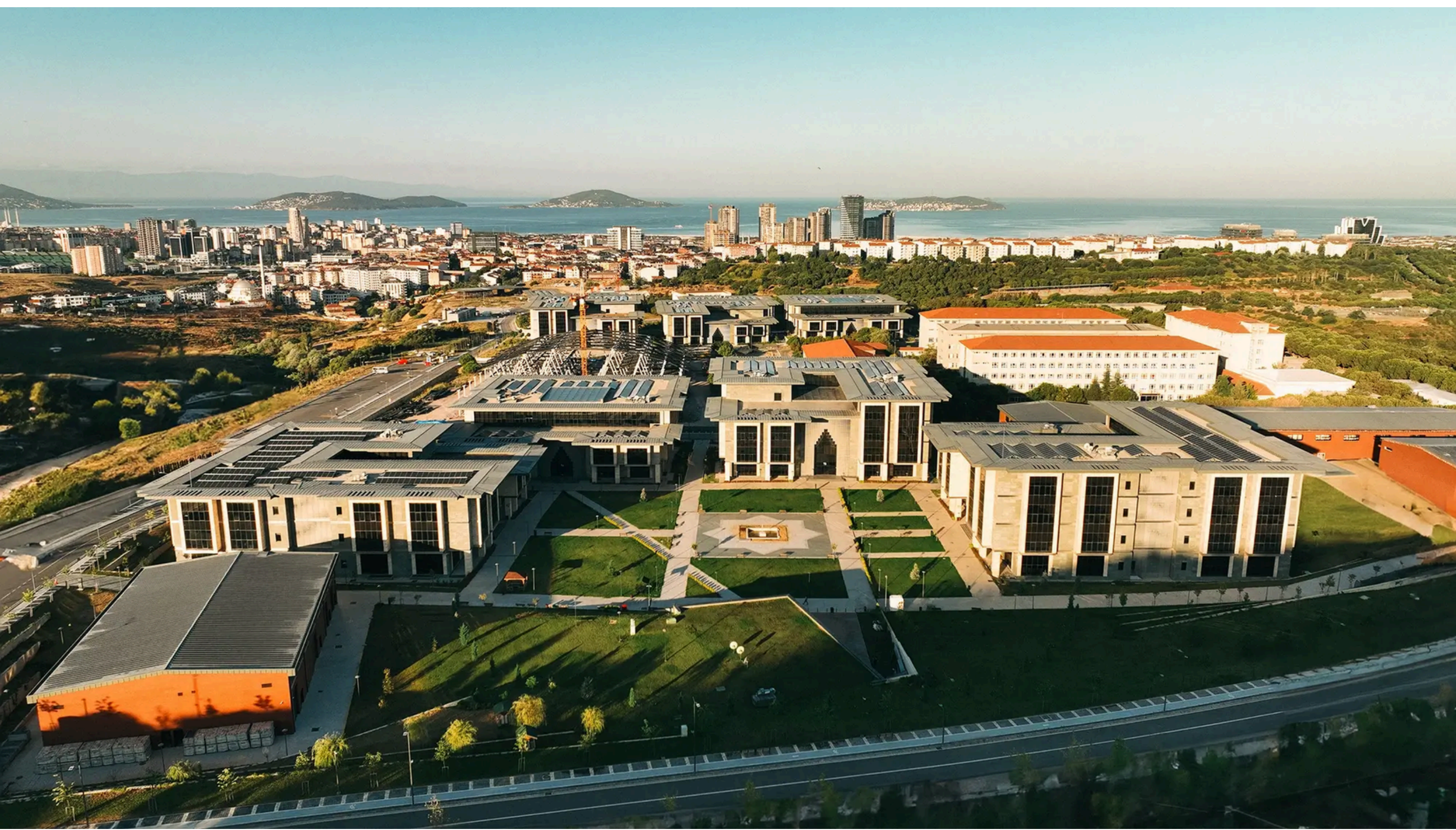
Uygulama Alanı ve Örneklem

Araştırma, Marmara Üniversitesi Recep Tayyip Erdoğan Külliyesi Maltepe Yerleşkesi bünyesinde yürütülmüştür. Yerleşkede toplam 7 fakülte bulunmakta olup, bu fakültelerde 20.498'i aktif, 299'u pasif olmak üzere toplam 20.797 öğrenci öğrenim görmektedir.

Anket uygulaması, 12 Mayıs – 23 Mayıs 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde, fakültelerin farklı bölümlerinde ve sınıf düzeylerinde öğrenim gören öğrenciler arasından rastgele örnekleme yöntemi uygulanmıştır. Toplamda 424 öğrenci ankete katılmıştır.

Veri Toplama Süreci

Anket formu, Google Forms platformu üzerinden hazırlanmış ve öğrencilerle yüz yüze görüşmeler yoluyla uygulanmıştır. Bu yöntem, soruların doğru anlaşılmasını ve yanıtların güvenilirliğini artırmıştır. Veriler, uygulama sonrasında dijital ortamda tematik başlıklara göre sınıflandırılmış; her bölüm kendi teması içinde analiz edilerek kampüs yaşamına ilişkin bütüncül bir değerlendirme elde edilmiştir.

TEMALAR

Demografik Bilgiler

Harcama Alışkanlıkları

Yaşam Kalitesi ve Günlük Yaşam

Çevresel Farkındalık ve Yaşam Alışkanlıkları

Genel Yaşam Memnuniyeti ve Ruhsal Durum

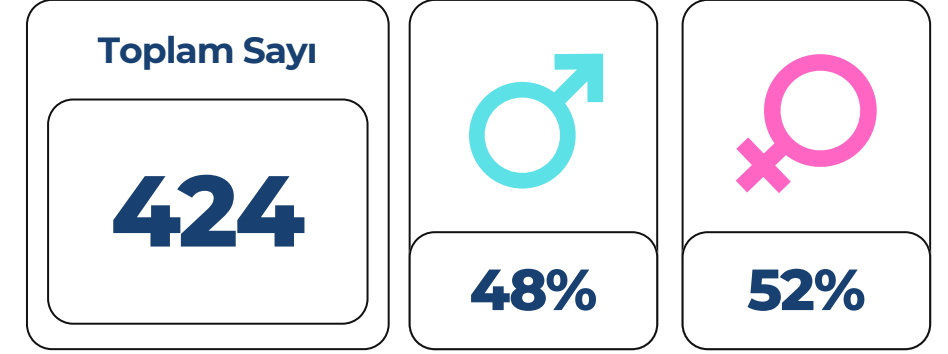

Sürdürülebilir ve Akıllı Kampüs Önerileri

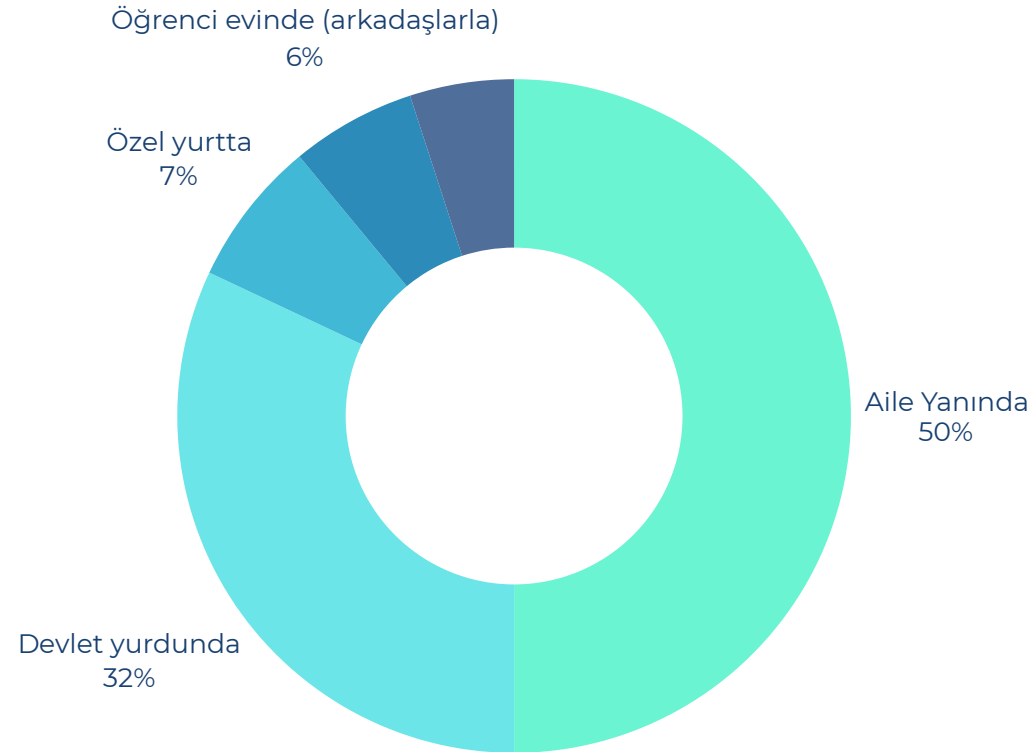
BULGULAR

DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

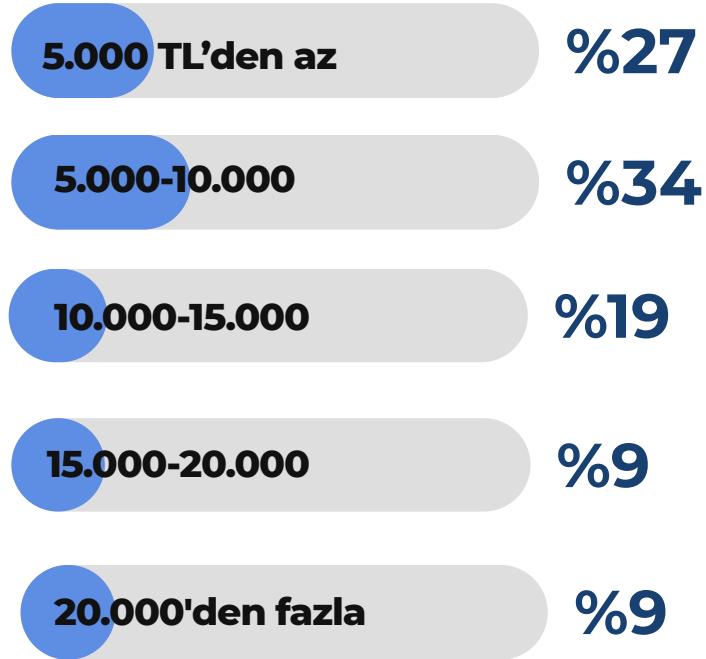
Yerleşke genelindeki bulgulara göre, katılımcıların cinsiyet dağılımı %52 kadın ve %48 erkek olarak dengeli bir yapı göstermektedir. Öğrencilerin barınma tercihleri incelendiğinde, en büyük grubun %50 ile ailesinin yanında kalanlar olduğu, bunu %32 ile devlet yurdunun takip ettiği görülmektedir. Aylık toplam gelir açısından en yoğun grup %34 ile "5000-10000 TL" aralığındayken, barınılan alanın büyüklüğünde ise en yüksek oran %45 ile "5-15 m²" aralığında toplanmıştır.

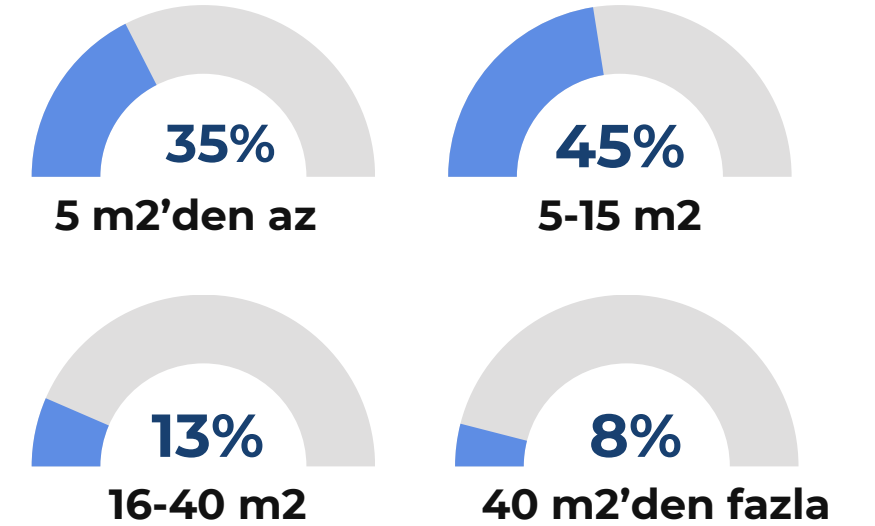
Barınma Durumu

Aylık Gelir

Barınılan Alan

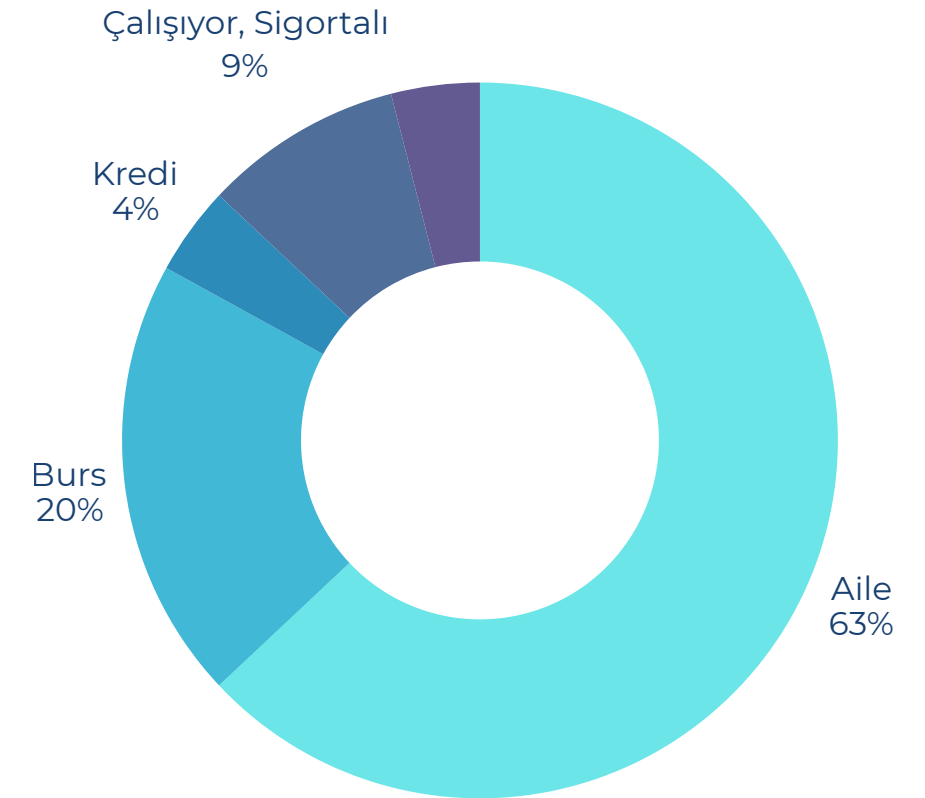
GELİR DURUMU

Yerleşke genelindeki verilere göre, öğrencilerin temel gelir kaynağının %63 gibi büyük bir oranla "Aile" olduğu, bunu %20 ile "Burs" seçeneğinin izlediği görülmektedir. Aylık toplam gelir kategorisinde, "5001-10000 TL" aralığı %34 ile en yoğun grubu oluşturmaktadır. Aylık harcamalardan sonra kalan miktar incelendiğinde ise, öğrencilerin %43'ünün elinde para "Kalmadığı" ve %24'ünün elinde "1000 TL ve altı" miktar kaldığı anlaşılmaktadır.

Aylık harcamalardan sonra kalan ortalama miktar

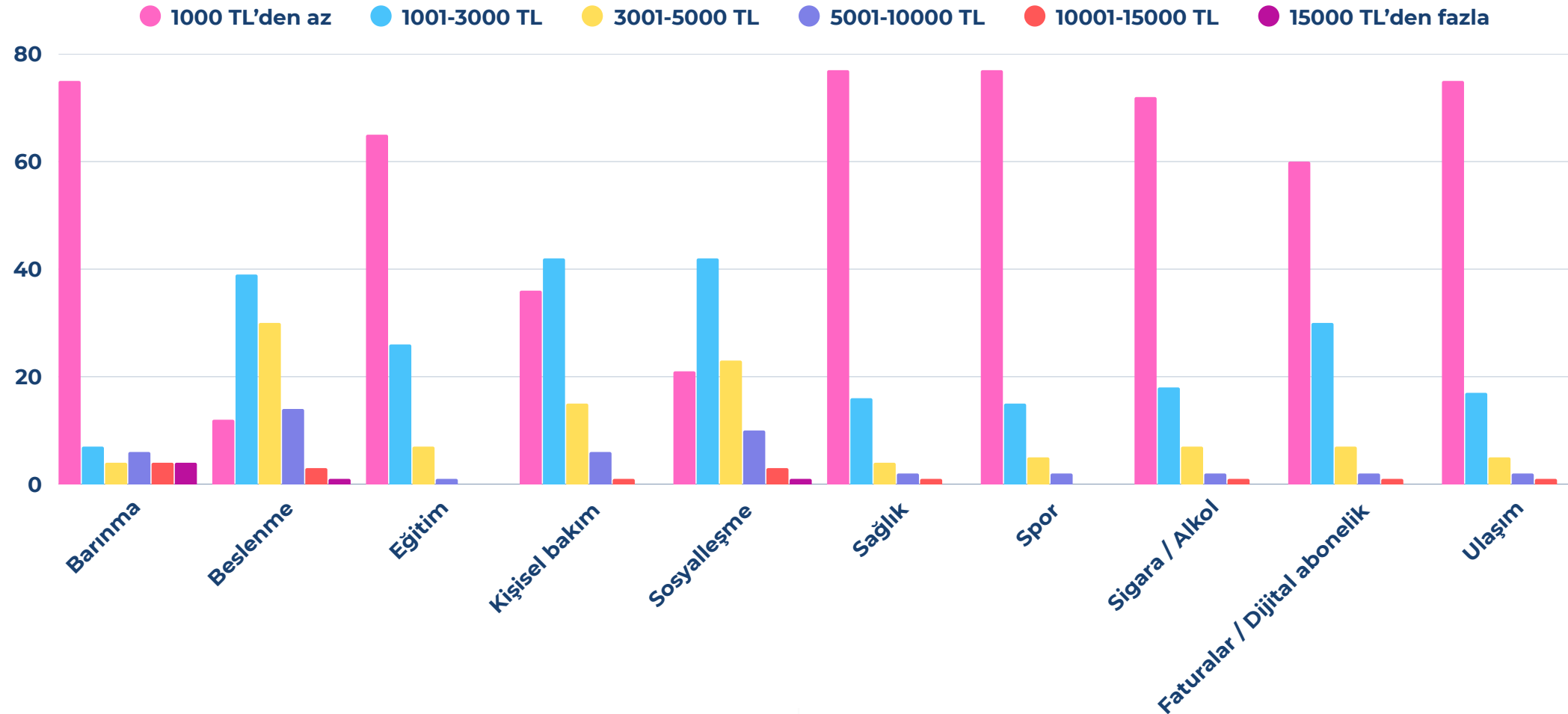
Aylık Gelir Kaynağı

HARCAMA ALIŞKANLIKLARI

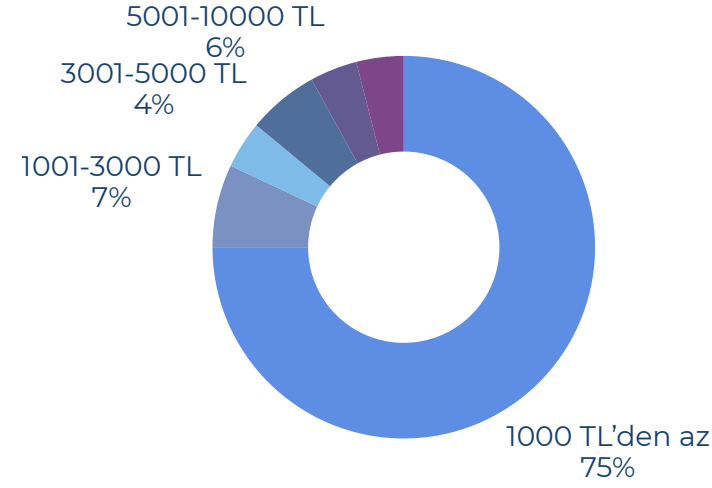
Bulgulara göre, "Barınma" (%75) ve "Ulaşım" (%75), öğrencilerin en yüksek oranda "1000TL'den az" aralığında harcama yaptığı iki ana kalem olarak öne çıkmaktadır. "Beslenme" harcamalarında da "1001-3000 TL" aralığı %39 ile en yoğun grubu oluştursa da, %30'luk bir kesimin bu kalem için "3001-5000 TL" ayırdığı görülmektedir. Benzer şekilde, "Sosyal" yaşam (%42) ve "Kişisel Bakım" harcamaları için de en sık belirtilen aralık "1001-3000 TL" olmuştur. Diğer yandan, "Sağlık" (%77), "Spor" (%77), "Sigara/Alkol" (%72), "Eğitim" (%65) ve "Faturalar" (%60) gibi kategorilerde, öğrencilerin büyük çoğunluğu bu kalemler için "1000 TL'den az" harcama yaptığını beyan etmiştir. Tüm harcama kalemlerine ilişkin detaylı oranlar aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

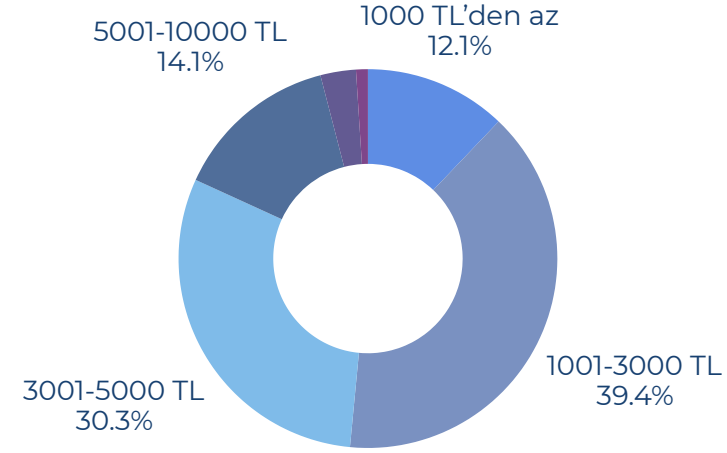
HARCAMA ALIŞKANLIKLARI

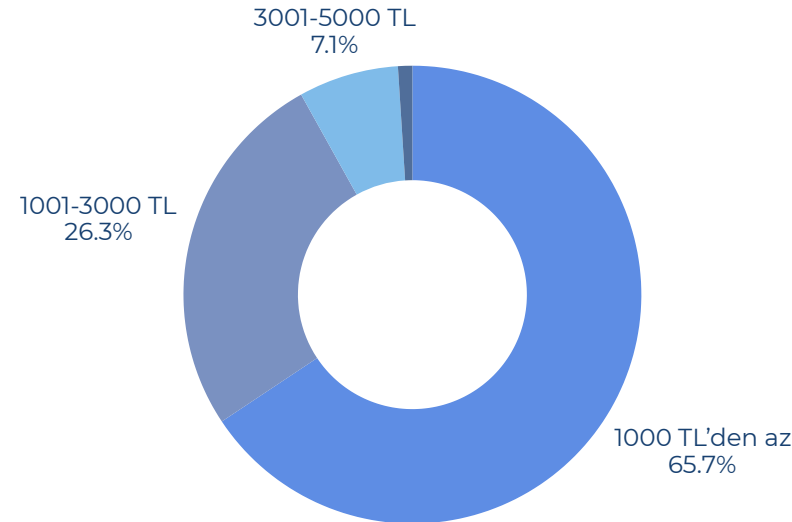
Barınma için Yapılan Harcama

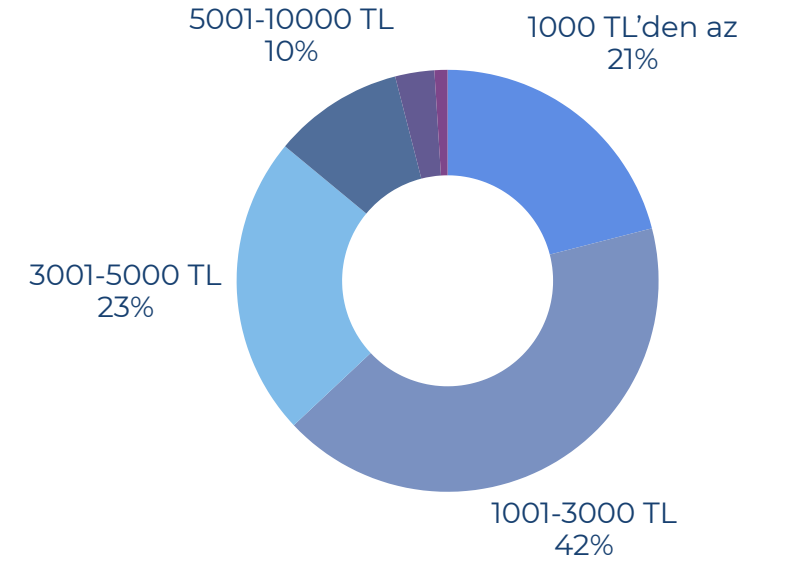
Beslenme için Yapılan Harcama

Eğitim için Yapılan Harcama

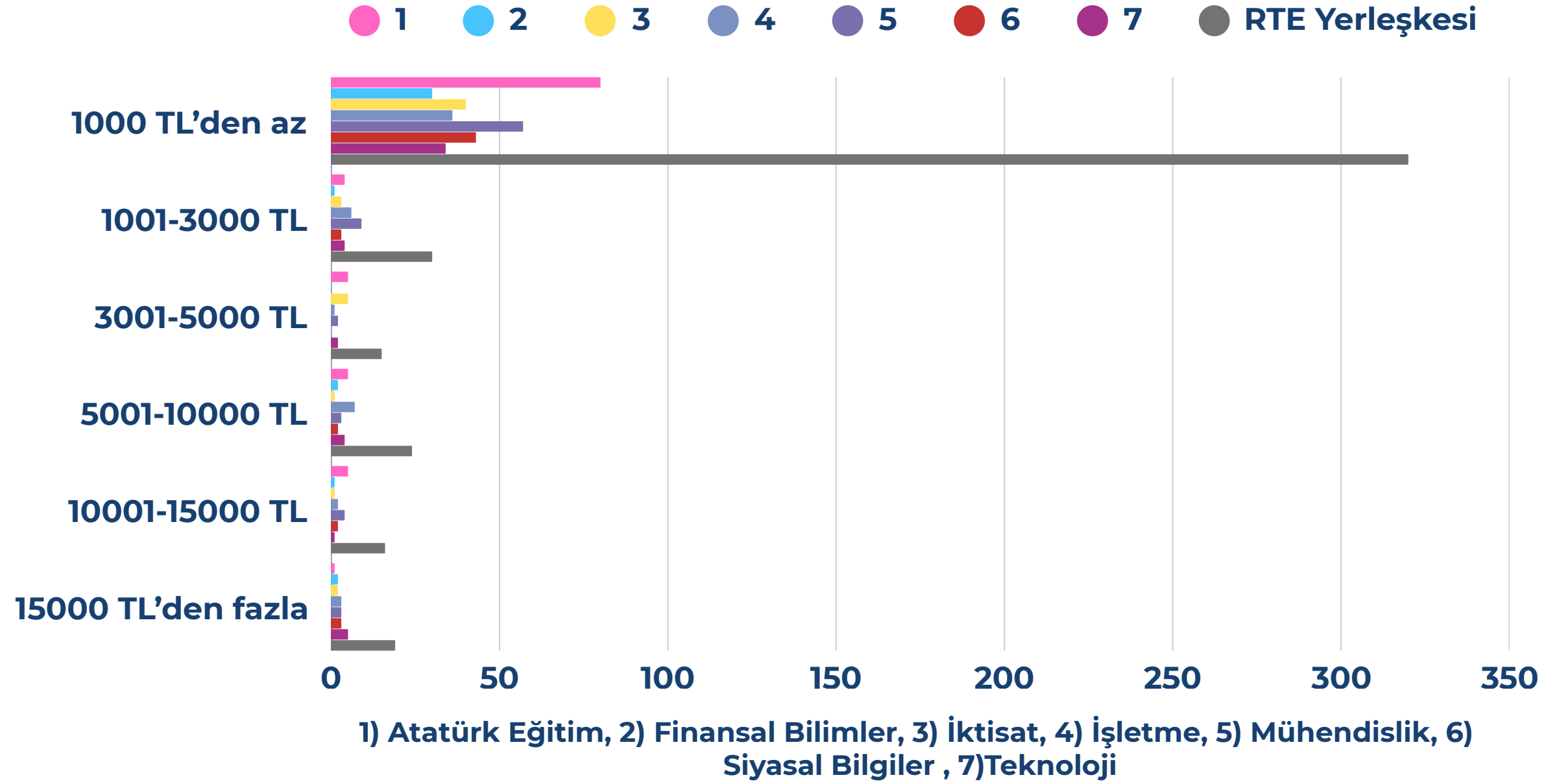

Sosyalleşme için Yapılan Harcama

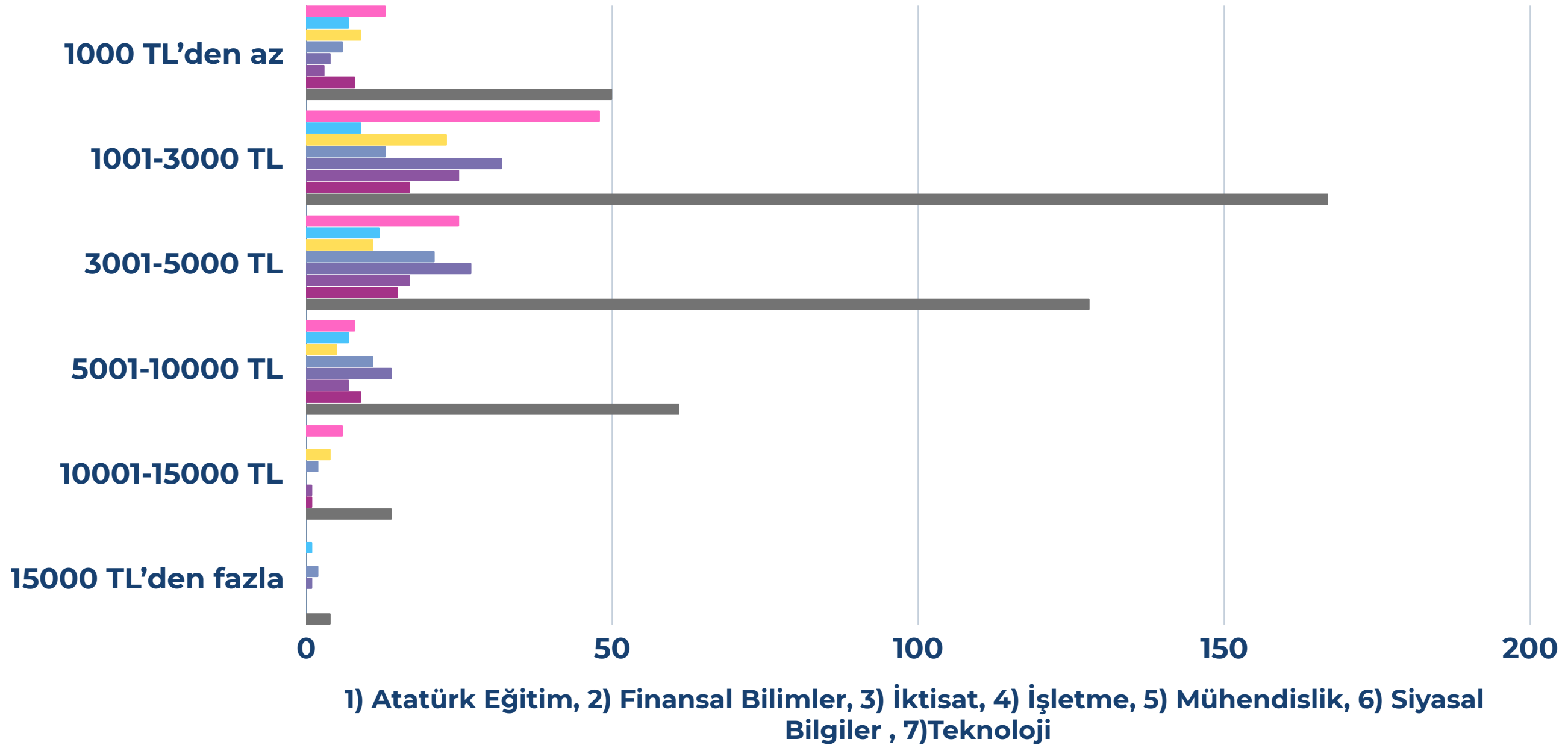
Barınma için aylık ödenen miktar

Beslenme için aylık ödenen miktar

1 2 3 4 5 6 7 RTE Yerleşkesi

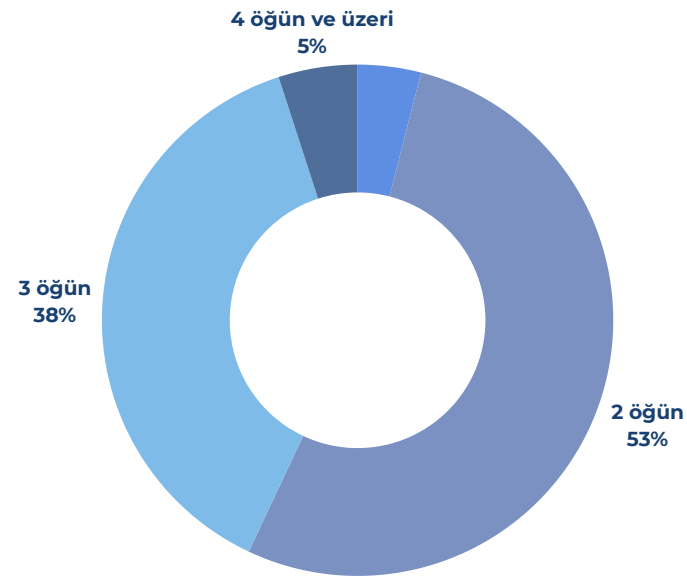

YAŞAM KALİTESİ VE GÜNLÜK YAŞAM

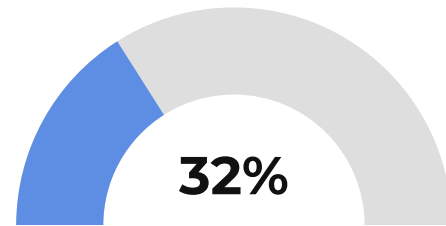
Kampüs genelinde öğrencilerin çoğunluğu (%53) günde "2 öğün" beslendiğini ve (%60) "6-8 saat" aralığında uyuduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %32'si beslenme kalitesini iyi olarak tanımlarken, uyku kalitesini iyi olarak tanımlayanların oranı %30 olarak gerçekleşmiştir(Likert ölçeğinde 4 veya 5 işaretleyenler).

Günlük Öğün Sayısı

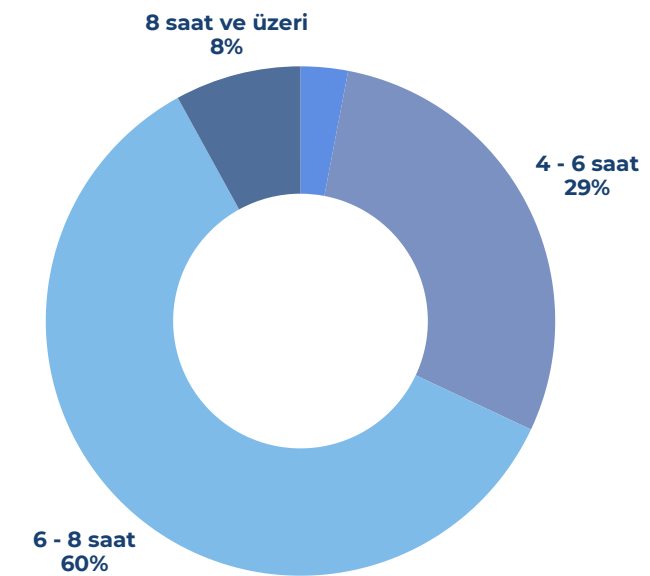
Beslenme Kalitesi

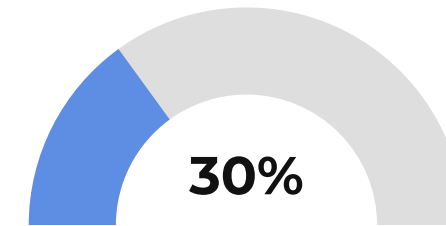
Beslenme kalitesini iyi* olarak tanımlayanlar

Günlük Uyku Süresi

Uyku Kalitesi

Uyku kalitesini iyi* olarak tanımlayanlar

*likert ölçekli cevaplarda 4 ve 5 şıklarını işaretleyen katılımcı sayısını göstermektedir

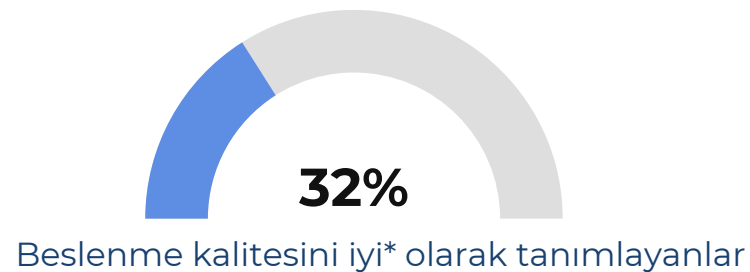
YAŞAM KALİTESİ VE GÜNLÜK YAŞAM

Fakülteler arası karşılaştırmalarda ise özellikle yaşam kalitesi algılarında farklar göze çarpmaktadır. "Beslenme kalitenizi nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna verilen yanıtlarda, 2,99 olan yerleşke genel ortalamasına kıyasla, İktisat Fakültesi (3*) 3,21 puanla en yüksek beslenme kalitesi algısına sahipken, İşletme Fakültesi (4*) 2,80 puanla en düşük ortalama sahip fakülte olmuştur. Benzer şekilde, "Uyku kalitenizi nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusunda, 2,95 olan genel ortalamanın üzerinde, İktisat Fakültesi (3*) 3,21 ile yine en yüksek kalite algısını bildirmiştir. Bu kategoride en düşük uyku kalitesi algısı ise 2,74 ortalama ile Mühendislik Fakültesi'nde (5*) ölçülmüştür.

Günlük Yaşam*	1	2	3	4	5	6	7	RTE Yerleşkesi
Beslenme kalitenizi nasıl değerlendiriyorsunuz?								
	2,81	3,08	3,21	2,8	2,95	2,96	3,18	2,99
Uyku kalitenizi nasıl değerlendiriyorsunuz?								
	2,81	3,08	3,21	2,89	2,74	3,17	3	2,95

*1) Atatürk Eğitim Fakültesi, 2) Finansal Bilimler Fakültesi, 3) İktisat Fakültesi, 4) İşletme Fakültesi, 5) Mühendislik Fakültesi, 6) Siyasal Bilgiler Fakültesi, 7)Teknoloji Fakültesi

RTE Yerleşkesi

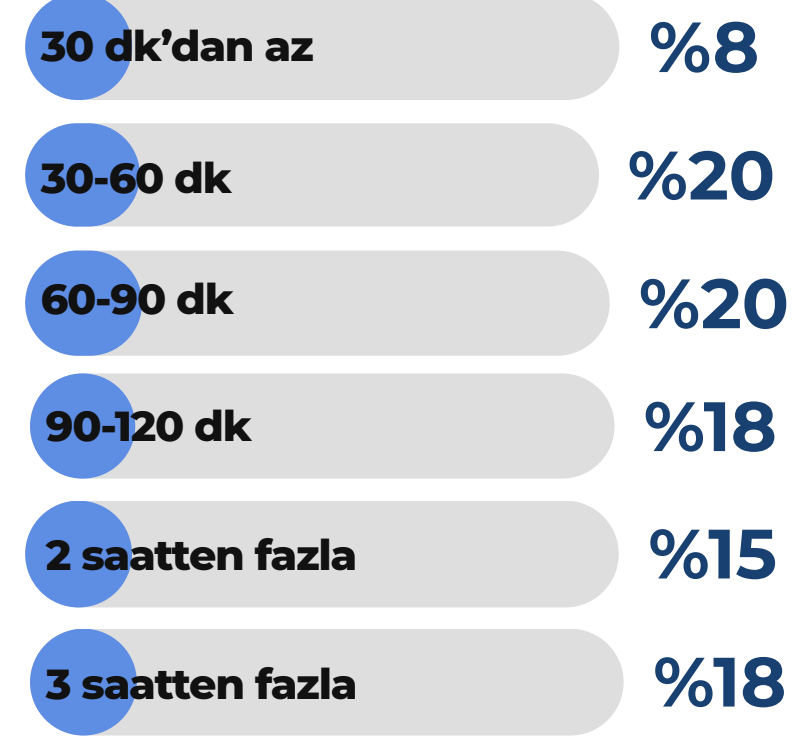
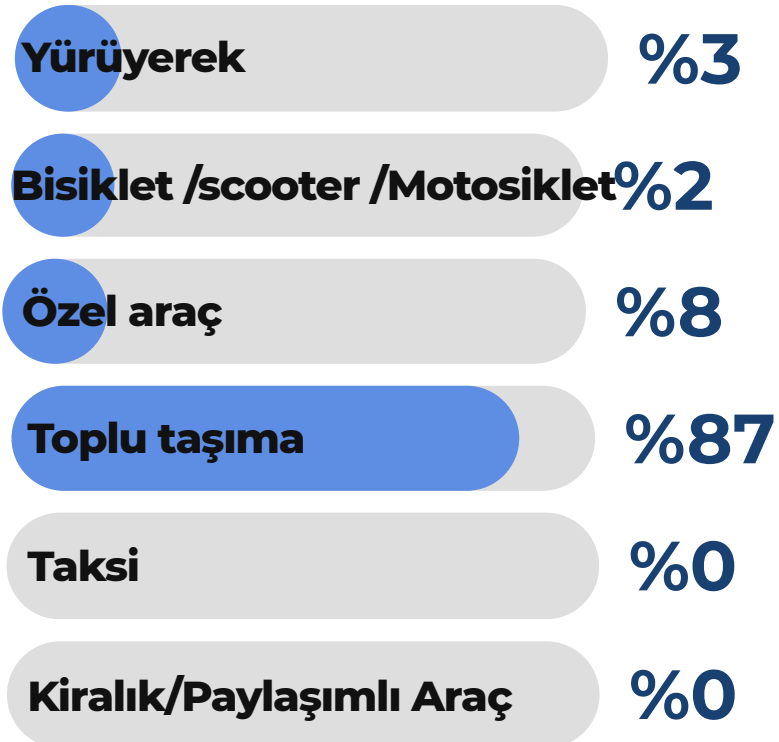

*likert ölçekli cevaplarda 4 ve 5 şıklarını işaretleyen katılımcı sayısını göstermektedir

ULAŞIM SÜRESİ VE ARAÇ TERCİHİ

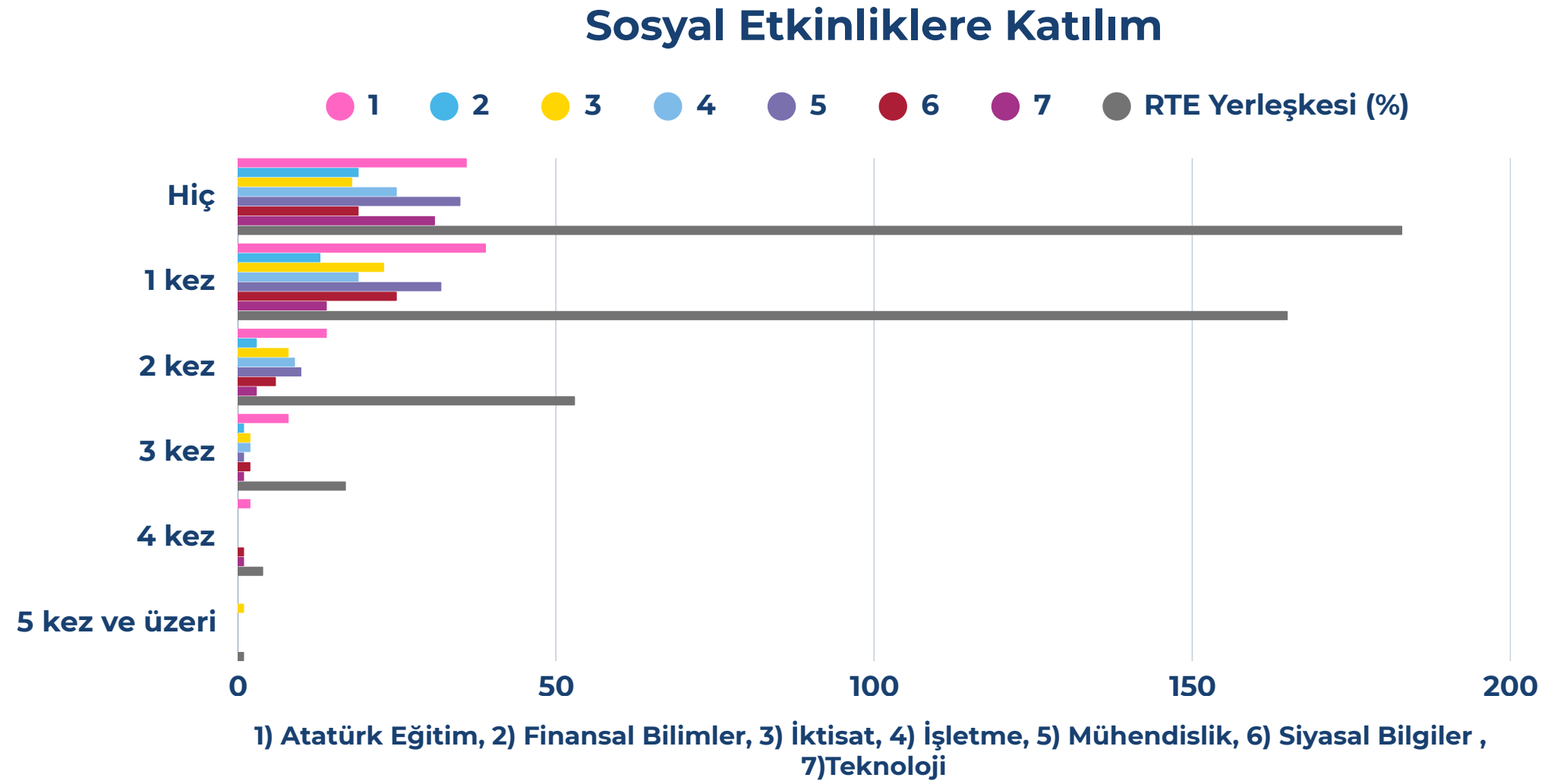
Bulgulara göre, kampüse ulaşım için en çok tercih edilen yöntem, %86,79 ile çoğunlukla "Toplu taşıma" olmuştur; "Bisiklet/Scooter/Motosiklet" kullanımı (%1,89) ve "Yürüyerek" gelme (%3,77) oranları ise oldukça düşük seviyelerdedir. Öğrencilerin bir günde yolda geçirdikleri süre incelendiğinde, en yüksek tekil oran %20,05 ile "30-60 dakika" aralığında olsa da, verilerin genele yayıldığı görülmektedir. Dikkat çekici bir bulgu olarak, öğrencilerin yarıdan fazlasının (%51,89 - "90-120 dakika", "2 saatten fazla" ve "3 saatten fazla" seçeneklerinin toplamı) günde 90 dakika veya daha fazla zamanını yolda geçirdiği anlaşılmaktadır.

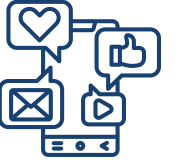

SOSYAL ETKİNLİKLERE KATILIM

Bu bölümde öğrencilerin sosyal etkinliklere katılım durumları ve dijital platform üyelikleri incelenmektedir. Bulgulara göre, öğrencilerin sanatsal etkinliklere (tiyatro, sinema, konser vb.) katılımı sınırlıdır; en büyük grubu %43 ile bu etkinliklere ayda "Hiç" katılmayanlar oluştururken, %39'u "1 kez" katıldığını belirtmiştir.

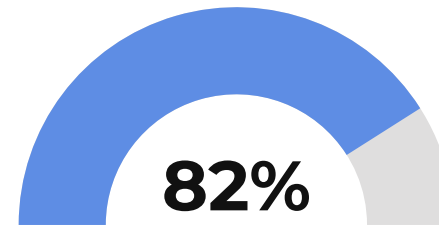
SOSYAL ETKİNLİKLERE KATILIM

öğrencilerin %82'si sosyal etkinliklere ya hiç katılmamakta ya da ayda en fazla bir defa katılmaktadır. Etkinliklere katılmamada öne çıkan en belirgin sebep %37 ile "Zaman yetersizliği" olmuş, bunu %32 ile "Maddi sebepler" izlemiştir. Öğrencilerin üye oldukları dijital platform sayısı incelendiğinde ise, en yoğun grupların %27 ile "2" platforma ve %26 ile "1" platforma üye olanlar olduğu görülmektedir.

Eğer sosyal etkinliklere hiç katılmıyorsa sebebi

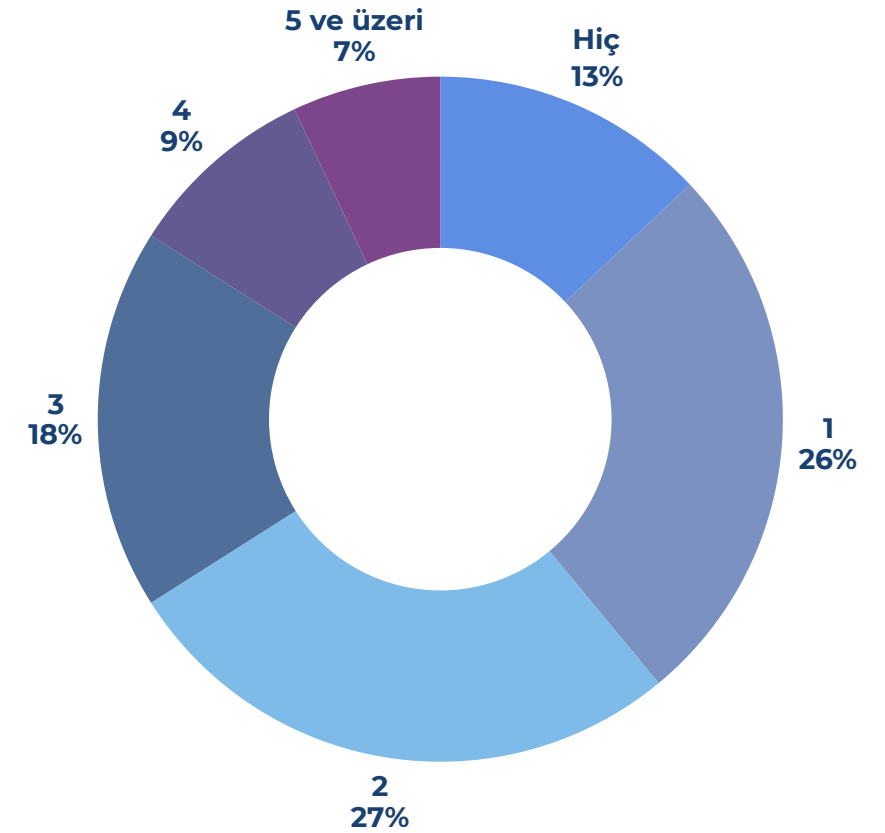

Sosyal Etkinliklere Katılım

Sosyal etkinliklere hiç katılmayan ya da ayda en fazla 1 defa katılan öğrenci oranı

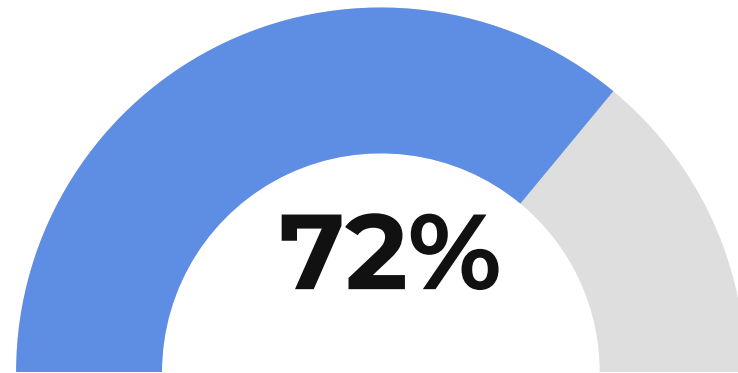
Üye olunan dijital platform sayısı

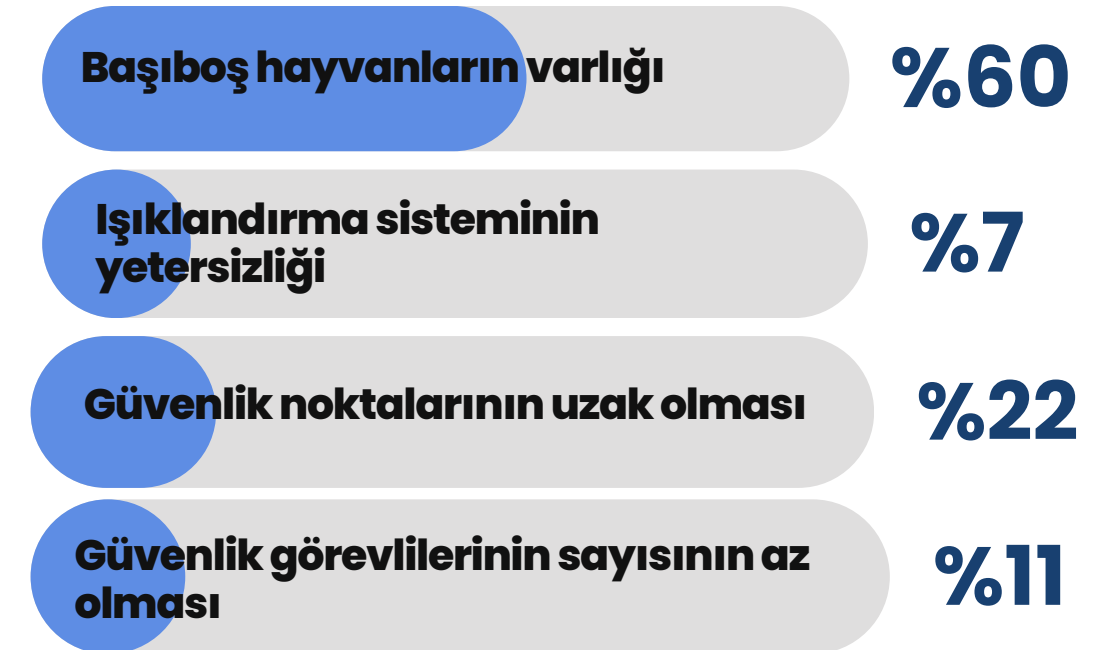
GÜVEN ALGISI

Öğrencilerin üniversite/yurt ve kampüs çevresindeki güvenlik algıları, bu konudaki endişe sebepleri ve kampüs yaşamında en zorlayıcı buldukları faktörler karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. "Üniversite/yurt içinde kendini güvende hissetme" algısı 5 üzerinden 3,60'a denk düşen %72 oranındadır. Güvensizlik sebeplerine yerleşke genelinde bakıldığında en yaygın sebep 60 ile "Başboş hayvanların varlığı" olmuştur.

Kampüs içinde kendini
güvende hissetme

Kampüs içinde güvende hissedilmiyorsa sebebi

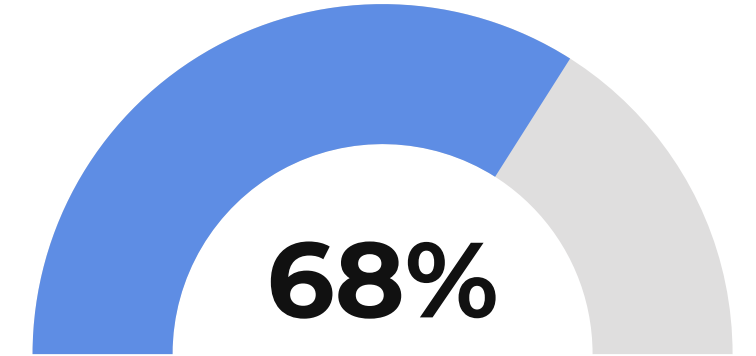
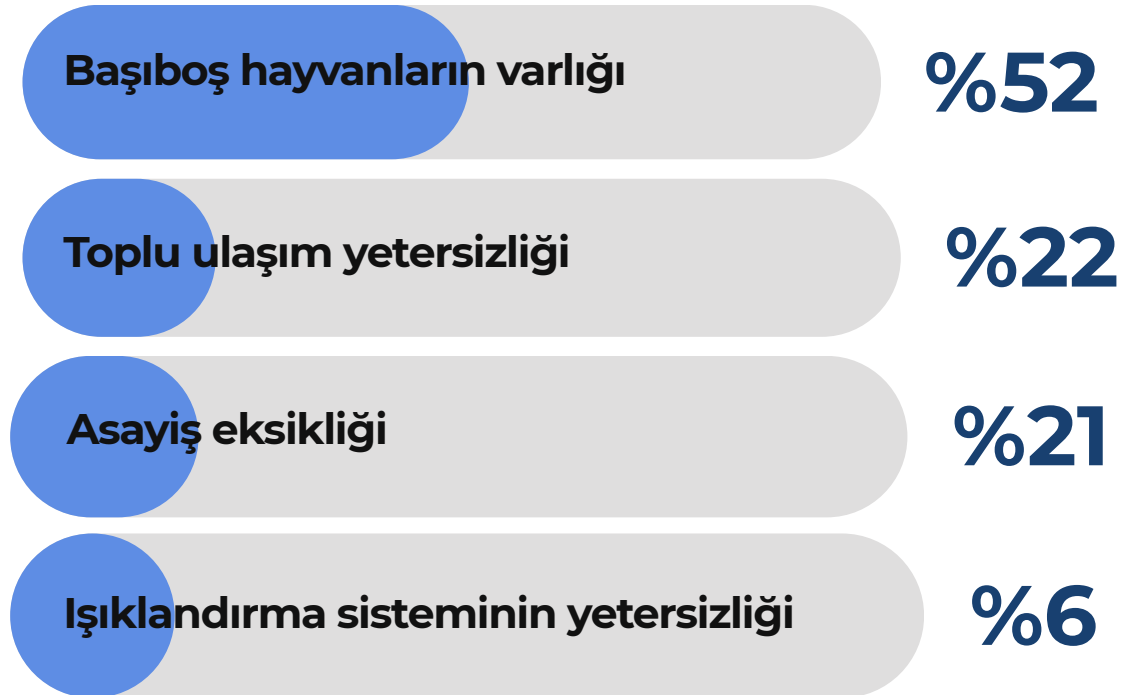

GÜVEN ALGISI

"Kampüs çevresinde yürürken güvende hissetme" algısı ise 5 üzerinden 3,38'E denk düşen %68 oranındadır. "Kampüs çevresinde" ise %35'lik bir kesim "Güvende hissediyorum" derken, güvensizlik sebepleri arasında "Başboş hayvanların varlığı" (%33) ilk sırada yer almış, bunu "Toplu ulaşım yetersizliği" (%13) ve "Asayiş eksikliği" (%13) takip etmiştir.

Kampüs dışında güvende hissedilmiyorsa sebebi

Kampüs dışında kendini güvende hissetme

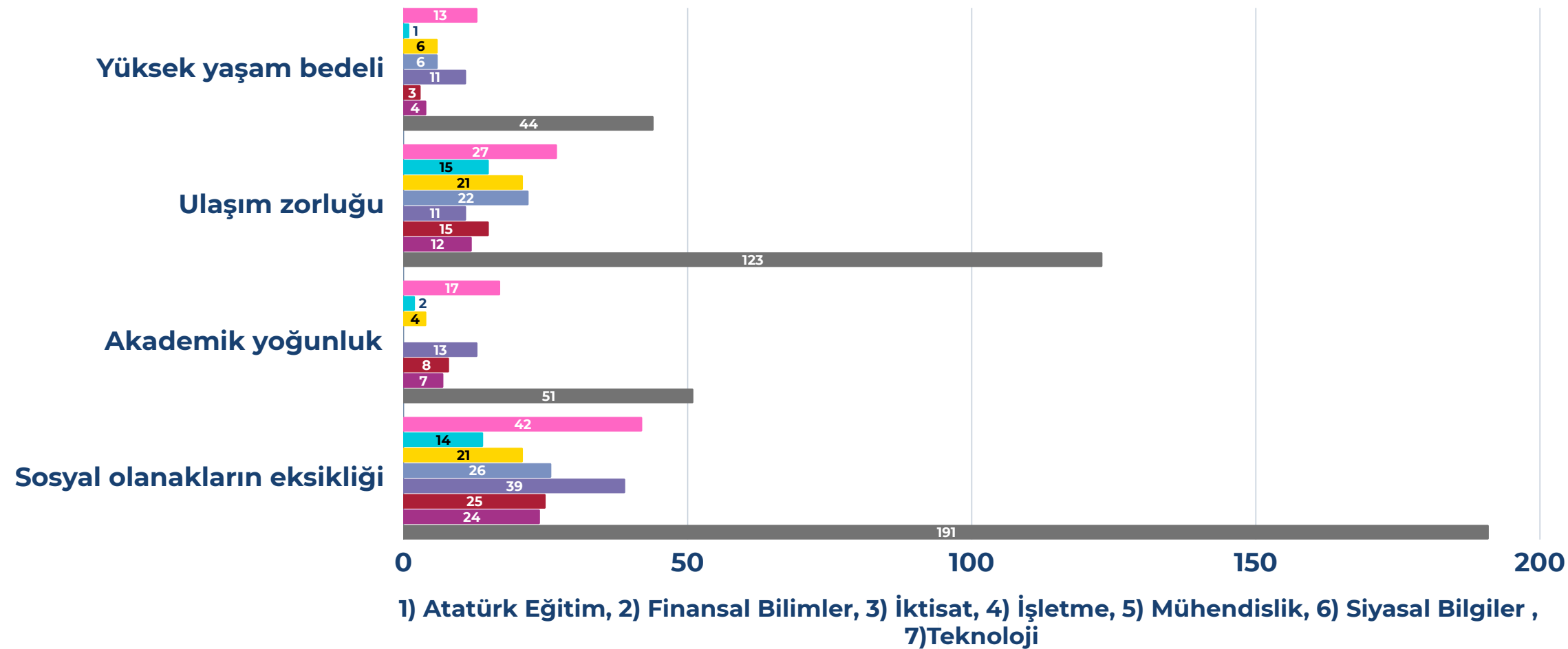

KAMPÜS YAŞAMI

Kampüs yaşamını zorlayan faktörlerin fakülte bazında incelenmesi, Sosyal olanakların eksikliği şikkını en fazla işaretleyenlerin 42 kişi ile Atatürk Eğitim Fakültesi öğrencileri olduğunu göstermektedir. Ayrıca, İktisat Fakültesi öğrencilerinin hiçbirinin (%0) Akademik yoğunluğu zorlayıcı faktör olarak belirtmemesi dikkat çekmektedir. Yerleşke yaşamını en çok zorlayan faktörler sorulduğunda, kampüs genelindeki öğrenciler arasında en çok öne çıkan şikayet, %45 gibi yüksek bir oranla "Sosyal olanakların eksikliği" olmuştur.

Kampüs Yaşamını En Çok Zorlayan Faktörler

1 2 3 4 5 6 7 RTE

Kampüs yaşamını en çok zorlayan faktörler

- Yüksek yaşam bedeli %10
- Ulaşım zorluğu %29
- Akademik yoğunluk %12
- Sosyal Olanakların %45

ÇEVRESEL FARKINDALIK VE YAŞAM ALIŞKANLIKLARI

Yerleşke genelindeki bulgulara göre, öğrencilerin geri dönüşüm alışkanlıklarında ciddi bir eksiklik göze çarpmaktadır; %60 gibi büyük bir çoğunluk, dönüştürülebilir bir atığı "Kendime en yakın çöp kutusuna atarım" seçeneğini işaretleyerek geri dönüşüme kazandırmadığını belirtmiştir. Aktif olarak geri dönüşüm kutusunu kullananların oranı %31, geri dönüşüm kutusu bulana kadar atığını taşıyanların oranı ise sadece %7'dir. Çevresel duyarlılık açısından olumlu bulgu ise atığını "Herhangi bir yere bırakırım" diyenlerin oranının %2 gibi çok düşük bir seviyede olmasıdır.

Dönüştürülebilir nitelikteki çöpün (plastik su şişesi gibi) ne yapıldığı

Herhangi bir yere bırakırım

%2

Kendime en yakın çöp kutusuna atarım

%60

Geri dönüşüm kutusuna atarım

%31

Geri dönüşüm kutusu bulamazsam, bulana kadar yanımda taşıyım

%7

GENEL YAŞAM MEMNUNİYETİ VE RUHSAL DURUM

İlk olarak, öğrencilerden genel yaşam kalitelerini 1 puanın "kötü"yü ve 5 puanın "çok iyi"yi temsil ettiği bir ölçekte değerlendirmeleri istenmiştir. Bu soruda yerleşke geneli ortalaması 3.14 olarak ölçülmüştür. Fakülte bazında 3.5 puanla İktisat Fakültesi (3*) en yüksek yaşam kalitesi ortalamasına sahipken, 2.96 puanla Mühendislik Fakültesi (5*) en düşük ortalama sahip fakülte olarak görülmektedir.

Yaşam Memnuniyeti*	1	2	3	4	5	6	7	RTE Yerleşkesi
Genel yaşam kalitenizi nasıl değerlendiriyorsunuz? (1 kötü - 5 çok iyi)								
		3,01	3,17	3,50	2,98	2,96	3,19	3,14
Yaşamaktan ne kadar keyif alıyorsunuz? (1 hiç keyif almıyorum - 5 çok keyif alıyorum)								
		3,07	3,33	3,31	3,22	2,98	2,96	3,12

*1) Atatürk Eğitim, 2) Finansal Bilimler, 3) İktisat, 4) İşletme, 5) Mühendislik, 6) Siyasal Bilgiler , 7)Teknoloji

İkinci olarak, "yaşamaktan alınan keyif" sorgulanmıştır; 1 puan "hiç keyif almıyorum" anlamına gelirken 5 puan "çok keyif alıyorum" anlamına gelmektedir. Bu soruda da genel ortalama 3.14 olarak bulunmuştur. Fakülteler arasında 3.33 puanla Finansal Bilimler Fakültesi (2*) yaşamdan en çok keyif alan fakülte olarak öne çıkarken, 2.96 puanla Siyasal Bilgiler Fakültesi (6*) en düşük ortalama sahiptir.

GENEL YAŞAM MEMNUNİYETİ VE RUHSAL DURUM

"Yaşamın anlamlı bulunma düzeyi" (1: hiç anlamlı bulmuyorum - 5: çok anlamlı buluyorum) sorulduğunda da genel ortalama 3.14 olarak sabit kalmıştır. Yaşamı en anlamlı bulanlar 3.38 ortalama ile İktisat Fakültesi (3*) öğrencileri olurken, 2.9 puanla Teknoloji Fakültesi (7*) bu ölçeğe en düşük ortalamayı göstermektedir.

Yaşam Memnuniyeti*	1	2	3	4	5	6	7	RTE Yerleşkesi	
Yaşamınızı ne ölçüde anlamlı buluyorsunuz? (1 = hiç anlamlı bulmuyorum, 5 = çok anlamlı buluyorum)									
		3,12	3,28	3,38	3,27	3,11	2,91	2,90	3,14
Ne sıklıkla hüznü, ümitsizlik, bunaltı, çökkünlük gibi olumsuz duygulara kapılırsınız? (1 hiç - 5 çok sık)									
		3,53	3,31	3,31	3,36	3,50	3,60	3,50	3,44

*1) Atatürk Eğitim, 2) Finansal Bilimler, 3) İktisat, 4) İşletme, 5) Mühendislik, 6) Siyasal Bilgiler , 7)Teknoloji

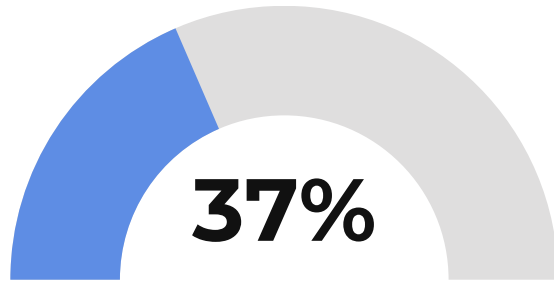
Son olarak, olumsuz duyguların yaşanma sıklığı sorgulanmıştır; bu ölçeğe 1 puan "hiç" anlamına gelirken 5 puan "çok sık" anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu soruda yüksek puanlar, olumsuz duyguların daha sık yaşandığını göstermektedir. Yerleşke geneli ortalaması 3.44 iken, 3.6 puanla Siyasal Bilgiler Fakültesi (6*) öğrencileri bu olumsuz duyguları en sık yaşayanlar olarak görünmektedir. Bu duyguları en az yaşayan (en düşük puanı alan) fakülteler ise 3.31 ortalama ile Finansal Bilimler (2*) ve İktisat (3*) olmuştur.

GENEL YAŞAM MEMNUNİYETİ VE RUHSAL DURUM

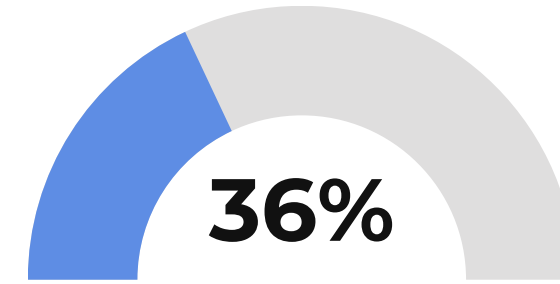
Bulgulara göre, öğrencilerin yarısından fazlası (%52) yaşamlarında sık sık olumsuz duygulara kapılırken, Yaşam Kalitesi (%37), Yaşamdan Keyif Alma (%37) ve Yaşam Anlamlılığı (%36) göstergelerinde "iyi/anlamlı" tanımını yapanların oranı yaklaşık üçte bir seviyesinde kalmaktadır. Bu durum, katılımcıların büyük bir kısmının olumsuz duygularla mücadele ettiğini ve yaşam memnuniyetini yüksek görmediğini düşündürmektedir.

Yaşam Kalitesi

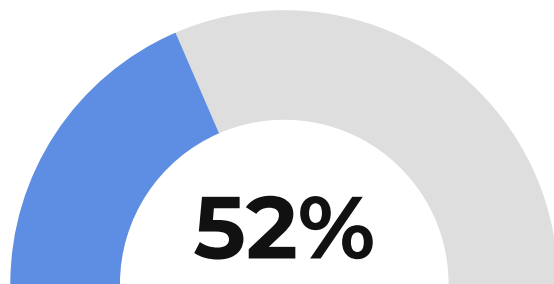
Yaşam kalitesini iyi* olarak tanımlayanlar

Yaşam Anlamlılığı

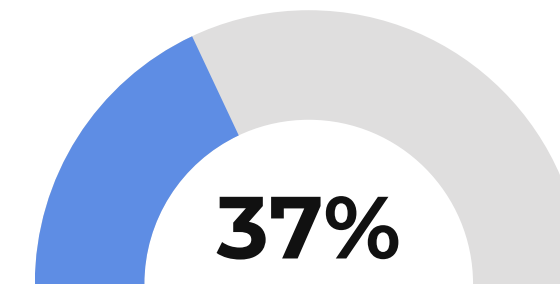
Yaşamını anlamlı* olarak tanımlayanlar

Olumsuz Duygulara Kapılma

Sıklıkla* olumsuz duygulara kapılanların oranı

Yaşamdan Keyif Alma

Yaşamdan keyif alanların* oranı

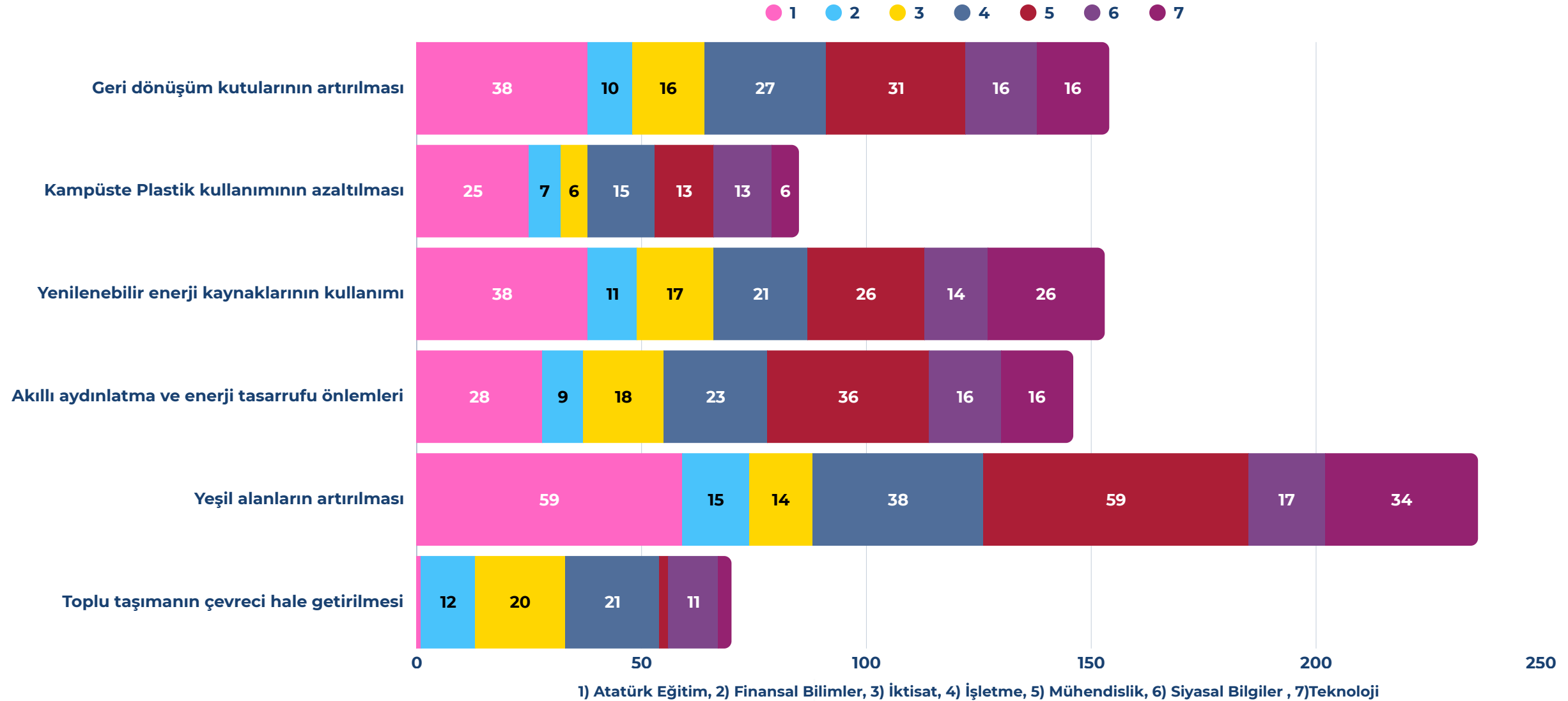
*Beşli likert ölçekli cevaplarda 4 ve 5 şıklarını işaretleyen katılımcı sayısını göstermektedir

SÜRDÜRÜLEBİLİR VE AKILLI KAMPÜS ÖNERİLERİ

Bulgulara göre, Atatürk Eğitim (59 kişi), Mühendislik (59 kişi), İşletme (38 kişi), Finansal Bilimler (15 kişi), Siyasal Bilgiler (17 kişi) ve Teknoloji Fakültesi (34 kişi) öğrencilerinin en yüksek sayıyla işaretlediği uygulama Yeşil alanların artırılması olurken; İktisat Fakültesi öğrencileri için ise en çok desteklenen sürdürülebilirlik önerisi Toplu taşımanın çevreci hale getirilmesi olmuştur (20 kişi).

Sürdürülebilir Bir Kampüs için Tercih Edilen Uygulamalar

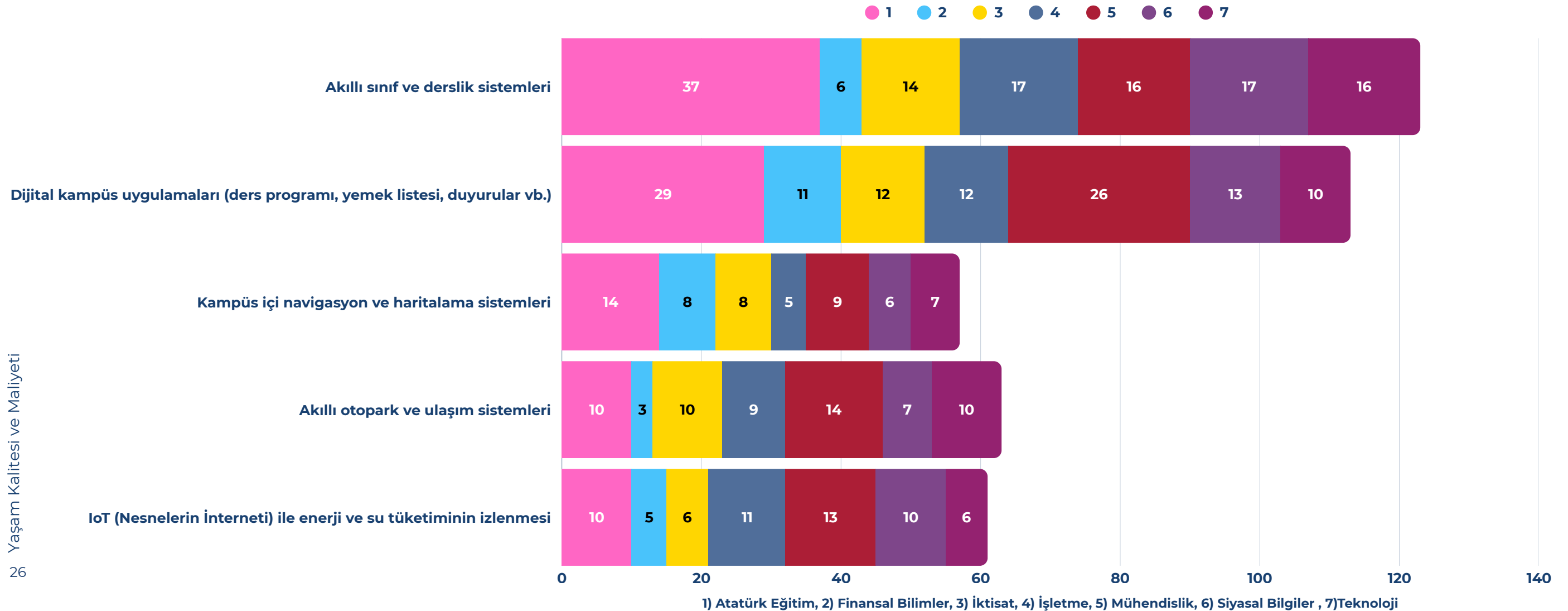

SÜRDÜRÜLEBİLİR VE AKILLI KAMPÜS ÖNERİLERİ

Ankete katılan Atatürk Eğitim (37 kişi), İktisat (14 kişi), İşletme (17 kişi), Siyasal Bilgiler (17 kişi) ve Teknoloji Fakültesi (16 kişi) öğrencilerinin en yüksek sayıyla işaretlediği uygulama Akıllı sınıf ve derslik sistemleri olurken; Finansal Bilimler (11 kişi) ve Mühendislik Fakültesi (26 kişi) öğrencileri için ise en çok desteklenen akıllı kampüs önerisi Dijital kampüs uygulamaları olmuştur.

Akıllı Bir Kampüs için Tercih Edilen Uygulamalar

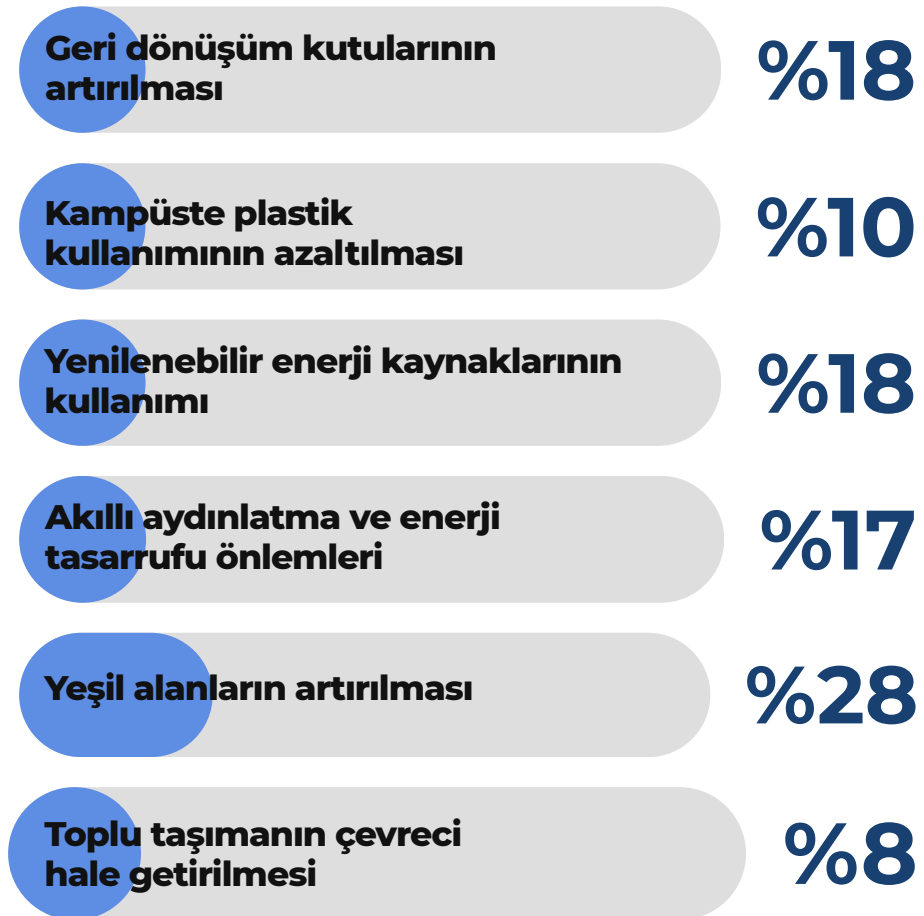

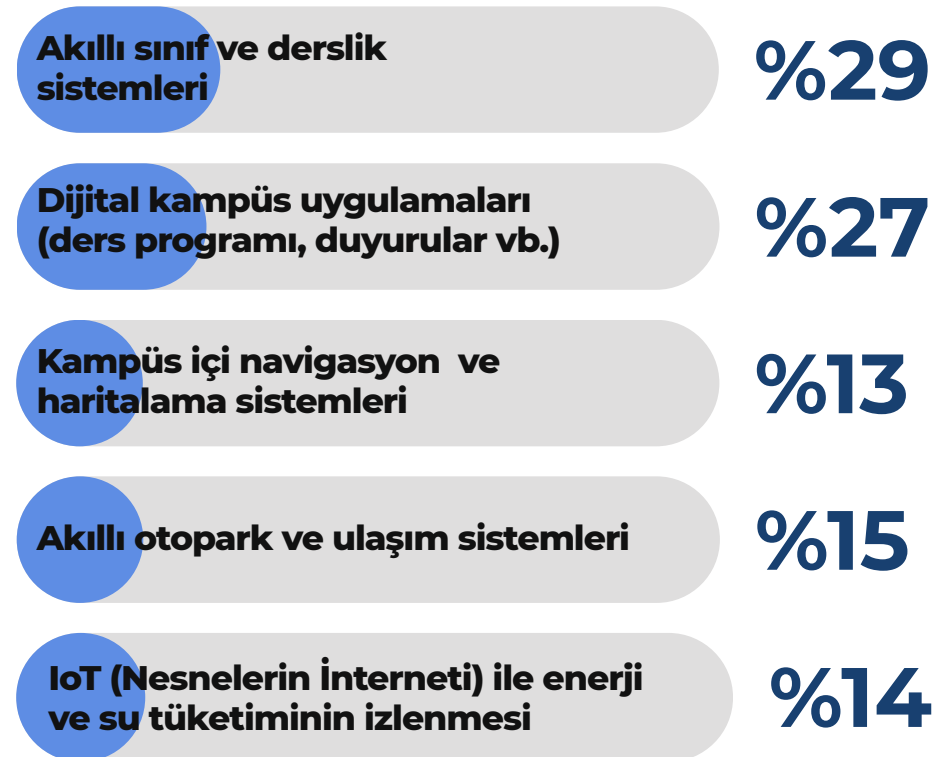
SÜRDÜRÜLEBİLİR VE AKILLI KAMPÜS ÖNERİLERİ

Öğrencilerin sürdürülebilir bir kampüs için en çok tercih ettiği uygulamalar, açık ara farkla Yeşil alanların artırılması (%28) ve ardından Geri dönüşüm kutularının artırılması ile Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı (%18) olmuştur. Akıllı kampüs uygulamalarında en yüksek tercihler, Akıllı sınıf ve derslik sistemleri (%29) ve onu yakından takip eden Dijital kampüs uygulamaları (%27) olmuştur.

Sürdürülebilir Bir Kampüs için Tercih Edilen Uygulamalar

Akıllı Bir Kampüs için Tercih Edilen Uygulamalar

BULGULARIN ÖZETİ

- **Demografik ve Sosyoekonomik Durum**

Katılımcıların %60'ı aylık 10.000 TL'nin altında gelir beyan etmiştir. Gelirin %63'ü aileden, %20'si burslardan sağlanmaktadır. Öğrencilerin yalnızca yarısı aile yanında yaşarken, büyük kısmı devlet yurtlarında kalmaktadır. Bu bulgular, ekonomik kırılganlığın yüksek olduğunu göstermektedir.

- **Harcama Alışkanlıkları ve Temel İhtiyaçlar**

Harcama kalemlerinin başında barınma ve beslenme yer almaktadır. Katılımcıların yarısından fazlası günde yalnızca iki öğün beslenmektedir. Öğrencilerin üçte birinden azı (%32) beslenme kalitesini "iyi" (Likert ölçeğinde 4 veya 5 puan) olarak tanımlamaktadır. Uyku kalitesinde ise bu oran daha da düşük olup, öğrencilerin sadece %30'u uyku kalitesini "iyi" olarak görmektedir..

- **Ulaşım ve Kampüs Erişimi**

Öğrencilerin %87'si toplu taşıma kullanmakta, yalnızca %9'u yarım saatten kısa sürede kampüse ulaşabilmektedir. Önemli bir bölümü 2-3 saat arası yolculuk yapmaktadır.

- **Sosyal Yaşam ve Güvenlik Algısı**

Öğrencilerin %80'inden fazlası sosyalleşme etkinliklerine hiç katılmamakta veya ayda yalnızca bir kez katılmaktadır. Gerekçeler çoğunlukla maddi yetersizlik ve zaman kısıtıdır. Kampüs içinde kendini güvende hisseden oranı %72, kampüs dışında ise %68'dir. Kampüs içindeki güvensizlik nedenleri arasında başıboş hayvanlar, aydınlatma eksikliği, güvenlik personeli yetersizliği iken kampüs dışında başıboş hayvanların varlığı ve asayiş sorunları öne çıkmaktadır.

BULGULARIN ÖZETİ

- **Çevresel Farkındalık**

Öğrencilerin %60'ı çöpünü en yakın kutuya attığını belirtirken, yalnızca %7'si geri dönüşüm kutusu bulana kadar atığını yanında taşımaktadır. Bu durum çevresel farkındalığın davranış düzeyine yeterince dönüşmediğini göstermektedir.

- **Genel Yaşam Memnuniyeti ve Ruhsal Durum**

Yaşam kalitesi ile ilgili öğrencilerin ancak %37'si iyi olduğunu; %36'sı yaşamını anlamlı bulduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %52'si sıklıkla sıklıkla hüzün, ümitsizlik, bunaltı, çökkünlük gibi olumsuz duygulara kapıldığını belirtmiştir. Bu veriler, ruhsal iyi oluşun ekonomik ve sosyal koşullardan etkilendiğini göstermektedir.

Araştırma sonuçları, öğrencilerin ekonomik, sosyal ve çevresel koşullarının yaşam kalitelerini doğrudan etkilediğini göstermektedir. Öğrencilerin büyük bölümü temel ihtiyaçlara odaklı bir yaşam sürmekte; sosyalleşme, kültürel katılım ve iyi oluş alanlarında sınırlılıklar yaşamaktadır. Mevcut durumun iyileştirilmesine yönelik öneriler aşağıda sunulmaktadır.

ÖNERİLER

Sosyoekonomik Destek ve Erişim

- Şehir içinden gelen ancak ekonomik güçlük yaşayan öğrenciler için kampüs içinde veya çevresinde uygun fiyatlı yurt imkânları planlamaları önceliklendirilmesi uygun olacaktır.
- Yerel yönetimler ile sabah çorba servisi konusunda öğrenci kulüpleri teşvik edilebilir.
- Kampüs içi yarı zamanlı çalışma olanakları artırılmalı; “Öğrenci Destek ve Dayanışma Merkezi” kurulması düşünülebilir.
- Gıda, giyim, hijyen ve kırtasiye ürünlerine erişimi kolaylaştırmak amacıyla Dayanışma Marketi oluşturulması önerilir.
- Üniversitenin sosyal medya ve mail kanallarından çeşitli burs programlarının sistematik bir şekilde duyurulması önemli görülmektedir.

Beslenme ve Sağlık

- Yemekhanelerde dengeli, uygun fiyatlı menüler sağlanmalı; sabah kahvaltısı için çorba ve sıcak içecek noktaları oluşturulması uygun görülmektedir.
- Beslenme ve sağlık danışmanlığı hizmetleri güçlendirilmelidir.
- Kampüs sağlık birimleri ve eczaneler, öğrencilerin erişimi kolaylaştırılması uygun olabilir.
- Kampüs içinde Sağlık Ocağı uygulaması (Anadoluhisarı Yerleşkesinde olduğu gibi) mümkün kılınması düşünülebilir.
- Kampüs içindeki işletmeler için bir eczaneye yer verilebilir.
- Fakülte içinde su sebili uygulaması arttırılması gerekli görülmektedir.

ÖNERİLER

Ruhsal İyi Oluş ve Danışmanlık

- Psikolojik danışmanlık merkezleri oluşturulmalıdır.
- Stres yönetimi, farkındalık ve topluluk desteği temalı atölyeler düzenli hale getirilmelidir.
- Danışmanlık sistemleri öğrencinin yaşam kalitesiyle entegre biçimde yapılandırılmalıdır.

Ulaşım ve Erişim Kolaylığı

- Belediye işbirliğiyle ring hatları artırılmalı; uzun yolculuk süreleri azaltılması gerekli görülmektedir.
- Kampüs içinde e-scooter ve bisiklet kiralama sistemleri ile güvenli park alanları oluşturulmalıdır.
- Akıllı Kampüs Ulaşım Platformu ile ulaşım verileri izlenebilir hale getirilmelidir.
- İlçe belediyesi ile ulaşım entegre notlarının yol güvenliği ve tadilatının iyileştirilmesi önerilir.
- Kampüs dışı için ilçe emniyet ile güvenlik konusunda destek istenebilir.

ÖNERİLER

Sosyal Yaşam ve Katılım

- Kampüs içinde çardak, açık oturma alanı, kafeler oluşturulmalıdır.
- Kampüs içinde market yer alması gerekli görülmektedir.
- Öğrenci merkezinde sinema salonu kurularak düşük ücretlerde klasik ve tematik film gösterimleri düzenlenmelidir.
- Oryantasyon programları hazırlık ve/veya birinci sınıf öğrencileri için zorunlu tutulmalı. Oryantasyon programı sadece akademik nitelikte değil, aynı zamanda günlük yaşam, sağlık, ulaşım ve iletişim alışkanlıklarını da kapsamalıdır.
- Ortak kültür dersleri (Felsefe, Medeniyetler Tarihi, Dinler Tarihi vb.) öğrencilerin entelektüel gelişimini destekleyecek ve fakülteler arası iletişimi artıracaktır. İnter disiplinler etkileşimin artması için fakülte dışı seçmeli ders de eklenmesi önerilmektedir.
- Geri bildirim mekanizması kurularak, öğrencilerin kampüs yaşamına ilişkin düzenli öneriler alınabilir veya belirli konumlara şikayet ve öneri kutuları konularak konuya ilişkin talepler toplanabilir veya uygulama üzerinden geri bildirimler toplanabilir.

Akademik ve Kültürel Altyapı

- Kütüphane kapasitesi ve çalışma alanları artırılmalı, 7/24 erişim sağlanmalıdır.
- E-kitap ve veri tabanı erişimi genişletilmelidir.
- Açık hava okuma köşeleri ve ortak proje masaları oluşturulması gerekli görülmektedir.
- Öğrenci araştırma fikirlerini desteklemek için mikro hibe ve mentorluk programları geliştirilebilir.

ÖNERİLER

Spor ve Rekreasyon Alanları

- Açık ve kapalı spor alanları (futbol, basketbol sahaları gibi) genişletilmeli; gerekirse belediye destekli ortak kullanım alanları sağlanmalıdır.
- Yürüyüş parkurları, bisiklet yolları ve belediye destekli açık hava fitness alanları oluşturulmalıdır.
- Öğrenci takımlarına maddi ve lojistik destek verilmesi önerilmektedir.
- Farklı spor dalları için kulüp ve turnuvalar düzenlenmeli; masa tenisi, tenis, yüzme, yoga, pilates gibi alternatif sporlar teşvik edilmelidir.

Güvenlik ve Kampüs Altyapısı

- Aydınlatma ve güvenlik sistemleri iyileştirilmeli, personel sayısı ve devriye sayısı artırılmalıdır.
- Başboş hayvanların rehabilitasyonu belediye ile koordineli yürütülmesi önemli görülmektedir.
- Güvenli ulaşım koridorları ve durak noktaları planlanmalıdır.

ÖNERİLER

Çevresel Sürdürülebilirlik

- Geri dönüşüm kutuları görünür biçimde yaygınlaştırılmalıdır. Geri dönüşüm kutularının yer aldığı noktalarda hangi atığın nereye atılacağına ilişkin göstergeler yerleştirilmelidir.
- Yeşil alan ve gölgelikli dinlenme bölgeleri artırılmalıdır.
- Güneş enerjili aydınlatma ve yağmur suyu toplama sistemleri kullanılması gerekli görülmektedir.
- “Sıfır Atık Kampüs” programı yeniden yapılandırılması önerilmektedir.

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

